

T R E Ś Ć :

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Poz.: 306 —Reform Rolnych z dnia 29 kwietnia 1926 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o wykonywaniu ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów w brzmieniu, ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 12 kwietnia 1926 r. o ustaleniu obowiązującego tekstu ustawy z dn. 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów	641
307 —Spraw Wewnętrznych z dnia 18 maja 1926 r. w sprawie taksy aptekarskiej	654
308 —Spraw Wewnętrznych z dnia 21 maja 1926 r. o doraźnych mandatach karnych w postępowaniu karno-administracyjnym	655
309 —Skarbu z dnia 22 maja 1926 r. w sprawie zmian w rozmieszczeniu ewidencji katastru podatku gruntowego w okręgu izby skarbowej w Krakowie	655
310 —Skarbu z dnia 22 maja 1926 r. w sprawie zmiany rozporządzeń wykonawczych do ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych	656
311 —Skarbu z dnia 25 maja 1926 r. w sprawie kursu listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego przy przyjmowaniu na poczet podatku majątkowego	656

306.

Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych

z dnia 29 kwietnia 1926 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o wykonywaniu ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. № 92 poz. 718) w brzmieniu, ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 12 kwietnia 1926 r. o ustaleniu obowiązującego tekstu ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z 1926 r. № 39 poz. 244).

Na mocy art. 53 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów, ogłoszonej jako załącznik do rozporządzenia Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 12 kwietnia 1926 r. (Dz. U. R. P. № 39 poz. 244) zarządza się co następuje:

I. Przepisy ogólne.

Do art. 1.

§ 1. 1) Grunty jednego właściciela, otaczające jedną lub więcej tak zwanych „enkław”, należących

do właściciela lub właścicieli gruntów z przyległej jednostki administracyjnej, której grunty podpadają pod art. 1 ustawy, uważać należy za będące w sąsiedztwie i ulegające scaleniu łącznie ze scaleniem gruntów tej jednostki administracyjnej. W tym wypadku do obszaru scalenia, oprócz samej enklawy lub enklaw może być włączona część wyżej wymienionych, otaczających je gruntów w rozmiarze niezbędnym do zniesienia enklaw.

2) Według tych samych zasad ulegają scaleniu grunty jednego właściciela, otaczające dwie lub więcej enklaw, należących do właściciela lub właścicieli gruntów z nieprzyległej jednostki administracyjnej.

Do art. 4.

§ 2. 1) Grunty, o których mowa w ustępie 1 art. 4 ustawy, mogą ulec wszelkim zmianom, wpływającym z postanowień art. 7 ustawy.

2) Grunty, o których mowa w ustępie 2 art. 4 ustawy, mogą ulec przy scaleniu z zachowaniem postanowień art. 6 ustawy następującym zmianom:

- a) zwiększeniu lub zmniejszeniu ich obszaru o ekwiwalent za zniesienie służebności,
- b) wyprostowaniu granic,

- c) regulacji dróg i dojazdów, polegającej w razie potrzeby na ich przesunięciu lub rozszerzeniu do norm, przewidzianych w cz. 5 § 53,
- d) objęciu niezabudowanych części tych gruntów planem rozbudowania, o ile plan taki zostanie ustalony.

Do art. 6.

§ 3. Przy ewentualnych dopłatach rzeczywista wartość gruntów oblicza się na podstawie ceny rynkowej jednego ha gruntu dominującej klasy na obszarze scalenia, którą określa komisja szacunkowa (cz. 4 § 48).

§ 4. Gdy do obszaru scalenia włączone zostały grunty państwowe, władzę, pod której zarządem pozostaje majątek państwowy, zastępuje jako stronę urzędnik, delegowany przez tę władzę i posiadający upoważnienie do czynności, określonych w art. 6 ustawy.

Do art. 7.

§ 5. Likwidację służebności na obszarze scalenia należy przeprowadzać zgodnie z przepisami ustaw terytorjalnie obowiązujących w tym względzie.

§ 6. Podział gruntów, będących w posiadaniu wspólnym gromad wioskowych, osad, miast i gospodarzy, nie stanowiących osobnych gromad, będzie dokonany z urzędu zgodnie z przepisami ustaw terytorjalnie obowiązujących, przy czym zarządzenie komisarza ziemskiego o podziale tych gruntów zastępuje inicjatywę stron.

§ 7. 1) W wypadkach, gdy zachodzi potrzeba nawodnienia, względnie odwodnienia scalanych gruntów, okręgowy urząd ziemski na wniosek powiatowego urzędu ziemskiego, mierniczego lub stron zainteresowanych zarządzi przeprowadzenie ekspertyzy meljoracyjnej na całym obszarze scalenia, względnie na jego części, za pośrednictwem personelu własnego, względnie osób prywatnych lub instytucyj, których kwalifikacje do wykonywania prac meljoracyjnych zostały stwierdzone w myśl rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 17 września 1925 r. (Dz. U. R. P. № 98 poz. 694).

2) W razie stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia meljoracyj, okręgowy urząd ziemski, po wysłuchaniu opinii rady uczestników scalenia, zarządzi opracowanie projektu i kosztorysy meljoracyj oraz wezwie uczestników scalenia do ich wykonania, a w razie potrzeby do zawiazania spółki wodnej na zasadach ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. № 102 poz. 936), przy czym powstałe wydatki doliczy do kosztów technicznego wykonania scalenia (cz. 4 § 14).

§ 8. 1) W razie potrzeby regulacji dróg państwowych i samorządowych należy uzyskać na to zgodę właściwych władz.

2) Koszty doprowadzenia drogi publicznej, przesuniętej z okazji scalenia gruntów, do takiego stanu (co do umocowania powierzchni, zaopatrzenia w rowy boczne i w objekty mostowe), w jakim znajdowała się stara droga, obciążają uczestników scalenia (cz. 4 § 14 i § 25).

§ 9. Gdy na obszarze projektowanym do scalenia znajdują się gospodarstwa karłowate, wymagające uzupełnienia, a w pobliżu są położone grunty państwowe lub grunty prywatne, podpadające pod postanowienia ustawy o wykonaniu reformy rolnej, winien powiatowy urząd ziemski równocześnie z wnioskiem o ustalenie obszaru scaleniewego złożyć do okręgowego urzędu ziemskiego należycie umotywowany wniosek o przeznaczenie do parcelacji potrzebnego obszaru gruntów państwowych lub o nałożenie obowiązku rozparcelowania odpowiedniego obszaru gruntów prywatnych w celu uzupełnienia gospodarstw karłowatych na zasadzie art. 15, 24 i 51 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z roku 1926 № 1 poz. 1).

Do art. 8.

§ 10. Orzeczenia o zniesieniu służebności, które skutkiem przeprowadzonego scalenia okazały się dla dziedziny uprawnionej zbędnymi, wydaje okręgowa komisja ziemska równocześnie z orzeczeniem, zatwierdzającym projekt scalenia. Służebności te ulegają zniesieniu bez odszkodowania. Okoliczności, uzasadniające zniesienie powyższych służebności, ustala mierniczy w projekcie scalenia (p. a art. 32 ustawy).

Do art. 9.

§ 11. Czynności, wykonane przez mierniczego w związku ze scaleniem przed powzięciem przez okręgową komisję ziemską orzeczenia (art. 17 ustawy), są nieważne i mogą spowodować w stosunku do mierniczego skutki, przewidziane w art. 10 ustawy.

§ 12. Ugody, zawierane przez uczestników scalenia w toku postępowania scaleniewego, podlegają zatwierdzeniu przez okręgową komisję ziemską, o ile zawarte zostały w związku ze scaleniem.

Do art. 10.

§ 13. Nadzór nad czynnościami miernicznych, prowadzących prace scaleniewe, wykonywa Minister Reform Rolnych za pośrednictwem okręgowych i powiatowych urzędów ziemskich. Składanie wniosków o pozbawienie tych miernicznych uprawnienia do wykonywania prac scaleniewych w wypadkach, przewidzianych w art. 10 ustawy, należy do okręgowych urzędów ziemskich.

Do art. art. 11 i 12.

§ 14. 1) Za prace pomiarowe przy scalaniu gruntów wraz z przeprowadzeniem czynności, wyszczególnionych w art. 28 i 32 ustawy, i ze sporządzeniem operatu pomiarowego (§ 42) okręgowy urząd ziemski pobierać będzie opłaty w wysokości:

- a) z pomiarem stanu posiadania przed scaleniem po 20 zł. od 1 ha gruntów mierzonych;
- b) bez pomiaru stanu posiadania przed scaleniem po 14 zł. od 1 ha gruntów mierzonych.

2) Powyższe normy mogą być przez okręgowy urząd ziemski, w zależności od warunków wykonania prac pomiarowych, podwyższane lub obniżane, lecz nie więcej, niż o 50%. Obniżanie powyższych norm będzie z reguły stosowane do tych gruntów, które w związku ze scaleniem będą objęte pomiarami, lecz same nie będą scalane. W województwach,

w których obowiązuje dawny kataster austriacki, normy te niezależnie od powyższego mogą być podwyższone do 60⁰/₀; w województwach zaś, w których obowiązuje dawny kataster pruski—do 100⁰/₀.

3) Opłaty, określone w cz. 1 paragrafu niniejszego, za grunty mierzone obejmują: koszty wszelkich prac pomiarowych, związanych ze scaleniem, koszty prac pomiarowych, związanych z przeprowadzeniem w toku postępowania scaleniowego likwidacji serwitutów, podziału wspólnot, wyprostowania granic, koszty sporządzenia całkowitego operatu scaleniowego dla urzędów ziemskich, dokumentów pomiarowych dla katastru i dla wywołania względnie uregulowania hipoteki scalonych gruntów, jednego odrysu planu wraz z odpisem rejestru pomiarowego gruntów po scaleniu, przeznaczonego dla stron, oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej (art. 38 ustawy), oraz koszty ogłoszenia sentencji (art. 18 ustawy) i wywołania pierwiastkowej regulacji hipoteki łącznie z kosztami zakupu ksiąg hipotecznych (art. 46 ustawy).

4) Za wszelkie inne wydatki, związane z technicznym wykonaniem scalenia, jak na ekspertyzy i projekty meljoracyjne, na przeprowadzenie oszacowania gruntów, na sporządzenie wyciągów z katastru i hipoteki, na niedostarczone przez strony świadczania (cz. 3 § 25), na koszty, związane z przesunięciem istniejących dróg publicznych (§ 8) i t. p., pobierane będą od zainteresowanych uczestników scalenia opłaty w wysokości kosztów rzeczywistych, poniesionych przez urzędy ziemskie, przy czym koszty sporządzenia projektów meljoracyjnych obciążą te grunty, których dotyczyć będą.

5) Za wykonanie prac technicznych, przewidzianych w pp. a, b i c art. 50 ustawy, okręgowy urząd ziemski pobierać będzie opłaty w wysokości, ustalonej w cz. 1 lit. b niniejszego paragrafu, przy czym może stosować obniżenie tych norm w zależności od warunków technicznego wykonania nie więcej, niż o 70⁰/₀.

6) Wysokość opłat w stosunku do każdego uczestnika scalenia wymierza się z reguły według stanu posiadania przed scaleniem; w sprawach zaś, załatwianych w trybie p. a art. 50 ustawy, powyższe opłaty wymierza się według stanu posiadania po scaleniu.

§ 15. 1) Ustalone w poprzednim paragrafie opłaty za prace techniczne będą uiszczane w trzech równych ratach rocznych, płatnych najpóźniej 31 października do Państwowego Banku Rolnego, przy czym pierwsza rata będzie uiszczona w roku następnym po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzającego projekt scalenia.

2) W tym celu, najpóźniej w trzy miesiące po uprawomocnieniu się powyższego orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, okręgowy urząd ziemski wysyła do właściwego urzędu gminnego zawiadomienia o opłatach należnych za wykonanie scalenia, sporządzone oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej. Zawiadomienia powyższe winny zawierać: imiona i nazwiska płatników, ogólne sumy należności od poszczególnych płatników, wysokości i terminy płatności rat łącznie z dodatkiem administracyjnym dla Państwowego Banku Rolnego (cz. 2 § 20), terminy

do wnoszenia podań o zwolnienie od opłat, względnie o odroczenie płatności rat, wysokość oprocentowania sum odroczonej i kary za zwłokę w uiszczaniu rat.

3) Przy zawiadomieniach powyższych winny być podane przepisy, zawarte w §§ 16, 17, 18 i cz. 2 § 20.

§ 16. 1) Podanie o zwolnienie od opłat, względnie o odroczenie przypadających rat, należy składać do powiatowego urzędu ziemskiego w terminie miesięcznym od dnia doręczenia zawiadomienia (§ 15).

2) Podania powyższe winny być zaopatrzone w zaświadczenia urzędów gminnych lub magistratów, stwierdzające prawdziwość przytoczonych w podaniach okoliczności, z powodu których petenci nie mogą uiścić przypadających opłat. Po upływie wyznaczonego terminu do wnoszenia podań powiatowy urząd ziemski przesyła podania, złożone przez uczestników scalenia, wraz ze swoją opinią do okręgowego urzędu ziemskiego.

3) Podania, wniesione po terminie i bez zaświadczenia, nie będą rozpatrywane.

§ 17. 1) W razie stwierdzenia, że petenci chwilowo nie mogą uiścić przypadających opłat, np. z powodu nieurodzaju, gradobicia, długotrwałej choroby lub śmierci głowy rodziny i t. p., okręgowy urząd ziemski mocen jest odraczać ustalone w § 15 terminy płatności przypadających rat w całości lub w części na okres do lat dwóch, licząc od terminu płatności danej raty, przy czym odroczone raty również będą wpłacane do Państwowego Banku Rolnego najpóźniej 31 października roku płatności. Decyzje okręgowego urzędu ziemskiego w tych sprawach są ostateczne.

2) W razie stwierdzenia niezamówności petentów stałej lub spowodowanej klęską żywiołową okręgowy urząd ziemski przesyła ich podania do Ministerstwa Reform Rolnych z wnioskiem o całkowite lub częściowe zwolnienie od przypadających opłat.

3) Wnioski okręgowego urzędu ziemskiego o zwolnienie od opłat na mocy ostatniego ustępu art. 11 ustawy mogą być składane do Ministerstwa Reform Rolnych przed wdrożeniem i w toku postępowania scaleniowego.

§ 18. 1) Od sum odroczonej (cz. 1 § 17) pobierane będą odsetki w terminach płatności tych sum w wysokości 4⁰/₀ w stosunku rocznym.

2) Od sum, niewpłaconych w przypadających terminach, pobierane będzie tytułem kary 2⁰/₀ miesięcznie, przy czym niepełny miesiąc liczony będzie za cały.

§ 19. 1) Po załatwieniu wszystkich podań w myśl § 17 i po ustaleniu przypadających należności od poszczególnych uczestników scalenia okręgowy urząd ziemski wysyła nakazy płatnicze, sporządzone oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej, zainteresowanym uczestnikom scalenia za pośrednictwem naczelnika gminy (wójta, sołtysa, burmistrza), a odpisy tychże nakazów płatniczych do Państwowego Banku Rolnego najpóźniej 1 sierpnia w roku płatności pierwszej raty. Nakaz płatniczy winien zawierać: imiona i nazwiska płatników, przypadające od nich należności całkowite, wysokości rat, terminy i miejsce

ich płatności oraz wysokości dodatku administracyjnego dla Państwowego Banku Rolnego (cz. 2 § 20).

2) Dowody doręczenia wyżej wymienionych nakazów płatniczych uczestnikom scalenia przesyła naczelnik gminy (wójt, sołtys, burmistrz) bezpośrednio do Państwowego Banku Rolnego.

§ 20. 1) Państwowy Bank Rolny ściąga należności wyszczególnione w nakazie płatniczym trybem, przewidzianym dla bezspornych należności skarbowych, i prowadzi odpowiednią księgowość. W końcu każdego kwartału Państwowy Bank Rolny przekazuje pobrane kwoty do Centralnej Kasy Skarbowej na właściwe pozycje budżetowe Ministerstwa Reform Rolnych.

2) Za ściągnięcie opłat i prowadzenie księgowości Państwowy Bank Rolny będzie otrzymywał wynagrodzenie w formie dodatku administracyjnego, pobieranego od zobowiązanych łącznie z ratami (§ 19), w wysokości procentowej, która będzie ustalona na wniosek tegoż Banku przez Ministra Reform Rolnych.

§ 21. 1) Przepisy, zawarte w §§ 14—20 niniejszego rozporządzenia z wyjątkiem norm o wysokości opłat, będą stosowane także w sprawach scaleniowych, w których w czasie od 21 września 1923 r. do dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia zapadło orzeczenie okręgowej komisji ziemskiej, ustalające obszar scalenia, względnie dokonano wyboru rady uczestników scalenia, i tylko do tych należności za scalenie, na które nie zostały wysłane nakazy płatnicze lub wysłane nakazy nie uprawomocnią się w ciągu 14 dni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia.

2) Wysokość opłat za wykonanie scalenia będzie określona w powyższych sprawach według przepisów, obowiązujących w dniu wydania orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, ustalającego obszar scalenia; w sprawach zaś scaleniowych, w których w myśl art. 44 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. № 92, poz. 718) dalsze postępowanie scaleniowe podpadło pod działanie tejże ustawy, lecz orzeczenie okręgowej komisji ziemskiej, ustalające obszar scalenia, nie zapadło, a w których wybory rad uczestników scalenia nastąpiły po 21 września 1923 r., będą stosowane normy opłat za wykonanie prac scaleniowych według przepisów, obowiązujących w dniu dokonania wyboru rady uczestników scalenia.

3) Jeżeli w powyższych sprawach uprawomocniło się orzeczenie okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzające projekt scalenia, przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia, to terminy, przewidziane w § 15, będą liczone od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia.

4) Należności, na które uprawomocniły się nakazy płatnicze przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia lub na które nakazy takie uprawomocnią się w ciągu 14 dni od ogłoszenia tego rozporządzenia, będą pobrane przez okręgowy urząd ziemski w sposób podany w tychże nakazach.

5) Sumy, niewpłacone w terminie, podlegają ściągnięciu w drodze administracyjnej przez urzędy skarbowe wraz z karą za zwłokę w wysokości, określonej w cz. 2 § 18.

§ 22. Na wydatki, poniesione przy zamknięciu regulacji hipotecznej (art. 46 ustawy), jako na bezsporną należność skarbową, okręgowy urząd ziemski sporządza i wysyła osobne nakazy płatnicze w trybie § 19 z tem, że należność nie będzie rozkładana na raty i ma być całkowicie wpłacona do Państwowego Banku Rolnego łącznie z dodatkiem administracyjnym (cz. 2 § 20) najpóźniej 31 października w roku następnym po zamknięciu regulacji hipotecznej.

§ 23. Koszty, związane z wykonaniem scalenia gruntów państwowych, pokrywa okręgowy urząd ziemski z kredytów, przewidzianych na wykonanie scalenia w budżecie Ministerstwa Reform Rolnych, niezależnie od tego, pod której władzy zarządem grunty te pozostają.

§ 24. 1) Okręgowy urząd ziemski w terminie miesięcznym po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzającego projekt scalenia, przesyła odpis sentencji tego orzeczenia i listę posiadaczy z podaniem obszarów scalonych gospodarstw do właściwej izby skarbowej celem zwolnienia gruntów osad, powstałych w wyniku scalenia, od państwowego podatku gruntowego na przeciąg 2 lat.

2) Przepis niniejszy ma również zastosowanie i do tych wszystkich gospodarstw, których scalenie zostało lub zostanie zakończone w trybie dawnych przepisów po wejściu w życie ustawy z dnia 31 lipca 1923 r., przyczem w sprawach, w których uprawomocniły się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzające uchwałę ostateczną, względnie projekt scalenia, w międzyczasie od dnia 21 września 1923 r. do dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, odpisy sentencji orzeczenia i listy posiadaczy scalonych gospodarstw będą przesłane do odnośnych izb skarbowych w ciągu 3 miesięcy od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia.

3) Przepis ten nie ma zastosowania do uczestników scalenia zwolnionych od opłat na podstawie ostatniego ustępu art. 11 ustawy.

Do art. 13.

§ 25. 1) Przy wszelkich czynnościach, podejmowanych na gruncie w związku ze scaleniem, tak przy dochodzeniach wstępnych, jak i w toku postępowania scaleniowego, uczestnicy scalenia obowiązani są na każde żądanie urzędów ziemskich względnie osób, wykonujących prace ze scaleniem związane z polecenia tychże urzędów, do następujących świadczeń w naturze:

- a) dostarczania bezpłatnie odpowiedniego mieszkania z opałem i światłem oraz podwód dla wszystkich osób zatrudnionych przy scaleniu, jak również lokalu na kreślarnię z obsługą.
- b) dostarczania robocizny pieszej lub konnej, materiału niezbędnego przy pracach pomiarowych, przy ekspertyzach meljoracyjnych i przy wprowadzaniu zatwierdzonego projektu na grunt.

2) W razie uchylania się uczestników scalenia od powyższych świadczeń rada uczestników scalenia dostarcza ich na koszt uchylających się, a powiatowy urząd ziemski na wniosek tejże rady lub miernicze-

go, prowadzącego prace scaleniowe, zarządza ściąganie wydatkowanych kwot z uchylających się za pośrednictwem urzędów gminnych.

3) W wypadkach wyjątkowych, gdy uczestnicy scalenia nie będą mogli ponieść powyższych świadczeń, lub gdy egzekwowanie kosztów tych świadczeń utrudniłoby postępowanie scaleniowe, może okręgowy urząd ziemski na wniosek rady uczestników scalenia, poparty przez powiatowy urząd ziemski, pokrywać zaliczkowo koszty powyższych świadczeń z kredytów przeznaczonych na wykonanie scalenia z tym, że wydatki te zostaną doliczone do kosztów technicznego wykonania scalenia tych uczestników scalenia, którzy świadczeń nie dostarczyli (cz. 4 § 14).

§ 26. Uczestnicy scalenia obowiązani są dostarczyć na żądanie powiatowego urzędu ziemskiego lub mierniczego wszystkich niezbędnych dokumentów tak przy wdrożeniu, jak i w toku całego postępowania scaleniowego. W razie niedostarczenia tych dokumentów w wyznaczonym terminie zbiera je powiatowy urząd ziemski. Poniesione na ten cel wydatki będą doliczone do kosztów technicznego wykonania scalenia tym uczestnikom, których one będą dotyczyć (cz. 4 § 14).

II. Wdrożenie postępowania scaleniowego.

Do art. 15.

§ 27. Właściciele, względnie posiadacze gruntów, składając w myśl punktów a i b art. 15 ustawy wniosek o wdrożenie postępowania scaleniowego, winni dołączyć do podania dowody, stwierdzające posiadanie gruntów, zadeklarowanych do scalenia, a więc:

1) odnośnie do gruntów niezahipotekowanych: odpis tabeli likwidacyjnej, lub aktu nadawczego, względnie akty notarialne, lub orzeczenia sądowe, a gdy to jest narazie niemożliwe, zaświadczenia urzędu gminnego, stwierdzające stan posiadania każdego z wnioskodawców;

2) odnośnie do gruntów hipotekowanych: wyciąg z wykazu hipotecznego lub świadectwo pisarza hipotecznego ze wszystkich działów księgi wieczystej, względnie uwierzytelniony odpis aktu notarialnego nabycia gruntu, lub inny urzędowy dokument, ewentualnie zaświadczenie urzędu gminnego, stwierdzające stan posiadania każdego z wnioskodawców.

Do art. 16.

§ 28. Po otrzymaniu w powiatowym urzędzie ziemskim wniosku (p. p. a i b art. 15 ustawy) o wdrożenie postępowania scaleniowego wraz z dokumentami, wyszczególnionymi w § 27, lub też po stwierdzeniu konieczności wszczęcia takiego postępowania z urzędu (p. c art. 15) komisarz ziemski zjeżdża na grunt celem dokonania czynności, przewidzianych w art. 16 i ewentualnych czynności przygotowawczych, wynikających z art. 7 ustawy.

§ 29. Z dokonanych na gruncie czynności komisarz ziemski sporządza odpowiedni protokół, opis projektowanego obszaru scalenia, listę lub listy przyszłych uczestników scalenia, oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej, względnie sprawdza

i poświadcza takie listy, sporządzone przez urząd gminny lub przez uczestników scalenia, oraz w razie braku odnośnych planów sporządza szkic sytuacyjny gruntów, projektowanych do objęcia jednym obszarem scalenia.

§ 30. 1) Na podstawie zebranego materiału powiatowy urząd ziemski sporządza i przesyła do okręgowego urzędu ziemskiego umotywowany wniosek o ustalenie zaprojektowanego przez niego obszaru scalenia.

2) Do wniosku swego winien powiatowy urząd ziemski dołączyć:

- a) wniosek stron o wdrożenie postępowania scaleniowego wraz ze swoją opinią, względnie uzasadnienie wdrożenia postępowania scaleniowego z urzędu (p. c art. 15 ustawy);
- b) dokumenty, dotyczące prawa własności lub stwierdzenia stanu posiadania wnioskodawców;
- c) zebrane w miarę potrzeby dokumenty; odnoszące się do projektowanego obszaru scalenia, jak tabele likwidacyjne, akty nadawcze, wyciągi z ksiąg wieczystych (hipotecznych), rejestry pomiarowe, plany i t. p.;
- d) protokół z dokonanych na gruncie czynności;
- e) plan zaprojektowanego obszaru scalenia lub zastępujący go szkic sytuacyjny;
- f) opis projektowanego obszaru scalenia;
- g) prowizoryczną listę względnie listy przyszłych uczestników scalenia, oraz
- h) ewentualne wnioski, wpływające z art. 7 ustawy.

Do art. 17.

§ 31. 1) Wniosek o ustalenie obszaru scalenia (§ 30) okręgowy urząd ziemski wraz ze swoją opinią przedkłada na posiedzeniu okręgowej komisji ziemskiej.

2) Orzeczeniem okręgowej komisji ziemskiej, ustalającym obszar scalenia, winny być z reguły objęte zarówno grunty, już należące do przyszłych uczestników, jak i grunty, które będą otrzymane przez nich w toku postępowania scaleniowego na skutek likwidacji służebności lub podziału wspólnot ogólnych, grunty, które będą przeznaczone przez Ministra Reform Rolnych na uzupełnienie gospodarstw karłowatych w myśl art. 15, 24 i 51 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. № 1 poz. 1), oraz grunty, niezbędne do wyprostowania granic (p. c art. 7 ustawy), z wyszczególnieniem oznaczeń hipotecznych na wszystkie powyższe grunty, o ile na nie istnieją księgi wieczyste (hipoteczne).

3) Obszar scalenia, ustalony orzeczeniem okręgowej komisji ziemskiej, może być w toku postępowania, lecz przed zatwierdzeniem stanu posiadania przed scaleniem (art. 31 ustawy), rozszerzony, zgodnie z p. c art. 15 ustawy, nowym orzeczeniem tejże komisji, powziętem w trybie art. 17 ustawy, na podstawie wniosku powiatowego urzędu ziemskiego, stwierdzającego konieczność rozszerzenia obszaru scalenia (§§ 28—30).

Do art. 18.

§ 32. Po uprawomocnieniu się orzeczenia o wdrożeniu postępowania scaleniowego, okręgowy urząd ziemski:

- a) doręczy stronom zaopatrzoną klauzulą prawomocności odpis sentencji tego orzeczenia w trybie, przewidzianym w art. 51 ustawy;
- b) ogłosi w prasie (art. 18 ustawy) sentencję orzeczenia, ustalającego obszar scalenia, oraz zgłosi do wydziału hipotecznego (urzędu hipotecznego) wnioski o wpis ostrzeżenia w stosunku do gruntów objętych obszarem scalenia, a należących do uczestników scalenia, względnie zawiadomi o wdrożeniu postępowania prezesa sądu okręgowego;
- c) zawiadomi o tem orzeczeniu urząd ewidencji katastru w celu bezzwłocznego dokonania przez tenże urząd ostatnich zmian w operatach katastralnych, dotyczących całego obszaru scalenia, przyczem pokryje powstałe wydatki i doliczy je do kosztów za techniczne wykonanie scalenia (cz. 4 § 14).

III. Postępowanie scaleniewe.

Do art. art. 19 i 20.

§ 33. 1) W terminie 7-dniowym, wyznaczonym przez powiatowy urząd ziemski, naczelnik gminy (sołtys, wójt, burmistrz) zwołuje zebranie uczestników scalenia, uprawnionych do głosowania w myśl ustępu 3 art. 20 ustawy, i wzywa zebranych do dokonania wyboru rady uczestników scalenia.

2) Protokół zebrania winien być podpisany przez przewodniczącego i przez obecnych, uprawnionych do głosowania uczestników scalenia. W protokole tym winno być zamieszczone oświadczenie wybranych członków rady uczestników scalenia, że powierzone im mandaty przyjmują.

3) Naczelnik gminy (sołtys, wójt, burmistrz), stwierdziwszy własnoręcznie podpisy, przesyła niezwłocznie powyższy protokół do powiatowego urzędu ziemskiego.

4) Gdy liczba uczestników scalenia danej jednostki administracyjnej nie przekracza 7, powoływanie rady dla tych jednostek jest zbędne, a czynności rady wykonują sami uczestnicy.

5) Zastępcy, wyszczególnieni w ust. 4 art. 20 ustawy, posiadają na zebraniach, przewidzianych w art. art. 19 i 34 ustawy, tyle głosów, ilu właścicieli, względnie posiadaczy reprezentują.

§ 34. Niewskazanie przedstawicieli przez właścicieli dóbr ziemskich (obszaru dworskiego) lub władzę, pod której zarządem pozostają grunty państwowe, nie wstrzymuje biegu postępowania.

Do art. 21.

§ 35. W razie niedokonania wyborów lub stwierdzenia przez powiatowy urząd ziemski nieważności dokonanych wyborów, okręgowy urząd ziemski na wniosek powiatowego urzędu ziemskiego może wyznaczyć z urzędu członków rady uczestników scalenia i ich zastępców z pośród uczestników scalenia danej jednostki administracyjnej.

Do art. 22.

§ 36. Umowy, przewidziane w p. g art. 22 ustawy, winny być zatwierdzone przez okręgową

komisję ziemską najpóźniej przy zatwierdzaniu stanu posiadania przed scaleniem (art. 31 ustawy).

§ 37. 1) Umowę w przedmiocie wykonania prac mierniczych, związanych ze scaleniem gruntów, zawiera rada uczestników scalenia, względnie rady wspólnie w wypadku, gdy obszar scalenia obejmuje kilka jednostek administracyjnych, z osobą, uprawnioną do tych czynności (art. 10 ustawy).

2) W umowie powyższej, między innymi, winny być wyszczególnione następujące warunki:

a) że umowa może być wykonywana dopiero po zaakceptowaniu jej przez okręgowy urząd ziemski;

b) że w razie przejęcia przez okręgowy urząd ziemski technicznych czynności scaleniewych w myśl art. 23 ustawy mierniczy, prowadzący scalenie, obowiązany jest złożyć w okręgowym urzędzie ziemskim w terminie, wyznaczonym mu przez tenże urząd, wszystkie zebrane i sporządzone przez niego w toku postępowania scaleniewego dokumenty, akty i materiały, dotyczące postępowania zarówno formalnego, jak i technicznego, wreszcie,

c) że w razie niewykonania warunku, wymienionego w p. b, niezależnie od ustawowej odpowiedzialności, mierniczy będzie zobowiązany zwrócić radzie uczestników scalenia sumy, pobrane od niej tytułem wynagrodzenia.

3) Umowy, zawarte przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia i zaakceptowane przez okręgowy urząd ziemski, zachowują swoją moc, chociażby nie odpowiadały powyższym warunkom.

Do art. 23.

§ 38. Po przejęciu technicznych czynności scaleniewych okręgowy urząd ziemski określa ilość i jakość dokonanych prac i ustaloną przez siebie wartość tychże zalicza uczestnikom scalenia na rachunek opłat za techniczne przeprowadzenie scalenia, przewidzianych w § 14.

Do art. 24.

§ 39. 1) Sporządzony przez mierniczego projekt ustalenia wielkości udziałów osób zainteresowanych we wspólnotach, względnie ustalenia zasad użytkowania wspólnot gromadzkich i grupowych, powiatowy urząd ziemski zatwierdza lub odrzuca. Odpisy umotywowanego orzeczenia ze wskazaniem trybu i terminu zaskarżenia powiatowy urząd ziemski doręcza zainteresowanym w trybie art. 51 ustawy.

2) Zaskarżone orzeczenie okręgowa komisja ziemska rozpoznaje najpóźniej łącznie z zatwierdzeniem stanu posiadania przed scaleniem (art. 31 ustawy).

Do art. 26.

§ 40. Grzywny, wymierzone przez komisarzy ziemskiego, będą wpłacane do odnośnej kasy skarbowej na budżet dochodowy Ministerstwa Reform Rolnych.

Do art. 27.

§ 41. 1) Zebrania delegatów rad uczestników scalenia mają charakter opiniodawczy i będą zwoły-

wane w celu uzgodnienia wniosków poszczególnych rad, dotyczących całego obszaru scalenia.

2) Na zebraniach tych przewodniczy komisarz ziemski lub mierniczy, zależnie od tego, który z nich zwołał to zebranie. Nieprzybycie któregokolwiek z delegatów rad, względnie właścicieli (ich zastępców) dóbr ziemskich (obszarów dworskich), lub przedstawicieli władzy, pod której zarządem pozostają grunty państwowe, nie wstrzymuje obrad.

Do art. 28.

§ 42. Prace miernicze, związane ze scaleniem gruntów, winny być dokonywane zgodnie z przepisami technicznymi i polegać będą na:

- a) ustaleniu względnie wznowieniu granic zewnętrznych i ich utrwaleniu;
- b) pomiarze granic oraz szczegółów wewnętrznych obszaru scalenia i konturów klasyfikacyjnych wraz ze sporządzeniem pierworysów;
- c) sporządzeniu planu klasyfikacyjnego i ogólnego rejestru pomiarowo-szacunkowego;
- d) ułożeniu szczegółowego rejestru pomiarowo-szacunkowego przed scaleniem;
- e) opracowaniu na pierworysie szczegółowego projektu scalenia wraz ze sporządzeniem odrysu z tego projektu na kalce płóciennej;
- f) ułożeniu rejestru pomiarowo-szacunkowego po scaleniu;
- g) prowizorycznym wyznaczeniu projektu scalenia na gruncie;
- h) utrwaleniu na gruncie granic nowych działek na podstawie zatwierdzonego projektu scalenia;
- i) sporządzeniu planów i rejestrów przy zamianie gruntów, dokonanej w myśl p. g art. 22 ustawy;
- j) sporządzeniu planów i odrysów, wymaganych przez urzędy ziemskie, oraz niezbędnych do wywołania i uregulowania hipoteki, a w województwach, w których istnieje kataster gruntowy, ponadto na sporządzeniu operatów, wymaganych przez odnośne urzędy katastralne i hipoteczne;
- k) sporządzeniu wyciągów z planów niezbędnych do uregulowania zmiany granic jednostek administracyjnych, wreszcie
- l) na sporządzeniu jednego odrysu planu wraz z odpiśmem rejestru pomiarowego, przeznaczonego dla stron, oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej (art. 38 ustawy).

§ 43. 1) Wyłączenia z obszaru scalenia, przewidziane w art. 2—4 ustawy, następują po uprzednim wysłuchaniu osób zainteresowanych i w miarę potrzeby po zasięgnięciu w tym względzie opinii fachowych urzędów i instytucji lub rzeczoznawców, w trybie p. c art. 28 ustawy, przyczem ich granice ustala mierniczy po wysłuchaniu opinii rady uczestników scalenia.

2) Deklaracje w sprawie poddania scaleniu gruntów, które mogą być włączone do obszaru scalenia za zgodą stron (art. 3 ustawy), oraz zobowiązania na przeniesienie zabudowań z tych gruntów winny być składane mierniczemu, prowadzącemu prace scaleniowe, przed ustaleniem wyłączeń w myśl p. c art. 28

ustawy. Deklaracje te winny być podpisane przez zainteresowanych uczestników scalenia, a własnoręczność podpisów winna być stwierdzona przez władze samorządowe, administracyjne lub sądowe.

3) Powyższe deklaracje i zobowiązania zastępuje ustne oświadczenie, złożone mierniczemu, prowadzącemu prace scaleniowe, do protokołu w obecności przynajmniej jednego świadka.

§ 44. 1) Ustalenie, pomiar i utrwalenie granic dokonywa się według rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 2 czerwca 1924 r. o ustalaniu i wznawianiu zewnętrznych granic obszarów, podlegających przebudowie ustroju rolnego (Dz. U. R. P. № 55 poz. 551).

2) Wzywaniu stron zainteresowanych i sporządzanie protokołu granicznego lub układu pojedynczego należy do mierniczego, prowadzącego prace scaleniowe; układ powyższy zatwierdza okręgowa komisja ziemska łącznie z zatwierdzeniem stanu posiadania przed scaleniem (art. 31 ustawy).

3) Szczegółowy pomiar winien obejmować wszystkie grunty, objęte obszarem scalenia i należące do uczestników scalenia, z wyszczególnieniem każdej posiadłości według stanu, w jakim te posiadłości znajdują się w chwili pomiaru.

4) Ponadto winny być również ustalone, utrwalone i pomierzone granice i szczegóły wewnętrzne należących do uczestników scalenia gruntów, leżących wewnątrz obszaru scalenia, lecz wyłączonych ze scalenia, oraz gruntów położonych poza obszarem scalenia, lecz wykazanych w tabeli likwidacyjnej lub akcie nadawczym jednostki administracyjnej, objętej obszarem scalenia i należących do uczestników scalenia, o ile na te grunty brak dowodów pomiarowych, odpowiadających warunkom, wymienionym w p. a § 45.

5) Sporne granice między właścicielami (posiadaczami) mierzone będą według wskazówek każdej ze stron z zaznaczeniem o tem w protokole ustalenia stanu posiadania przed scaleniem.

§ 45. 1) W wypadkach, przewidzianych w ustępach 2 i 4 art. 28 ustawy, należy postępować, jak następuje:

- a) o ile istnieją stare plany, odpowiadające warunkom, określonym w § 24 Instrukcji Technicznej, załączonej do rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 13 lutego 1925 r. (Dz. U. R. P. № 29, poz. 205), jak również dawne mapy katastralne, które na skutek wdrożonego postępowania scaleniowego zostały sprawdzone i poprawione, to należy uważać, że stary stan posiadania już został pomierzony, wobec czego dokonywanie nowego pomiaru tego stanu jest zbędne;
- b) w braku planów, odpowiadających wyżej wymienionym wymogom, zaniechanie pomiaru dotychczasowego stanu posiadania może nastąpić wyłącznie na mocy uchwały zebrania uczestników scalenia, powziętej większością $\frac{2}{3}$ wszystkich uprawnionych do głosowania, oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej, przyczem wspomniana uchwała winna zawierać ściśle określenie dokumentu,

przyjętego za podstawę do ustalenia stanu posiadania przed scaleniem (plan, rejestr pomiarowy, tabele likwidacyjne, akty notarialne i t. p.), oraz klauzulę, wskazującą dokładnie, w jaki sposób należy wyrównać ustalone na podstawie przyjętych dokumentów obszar stanu posiadania przed scaleniem poszczególnych gospodarstw scalanych, w zależności od zwiększenia lub zmniejszenia się ogólnej powierzchni danej jednostki administracyjnej, ujawnionego na skutek dokonania nowych pomiarów jej granic;

- c) przy tak zwanym „ucząstkowym” stanie posiadania mierniczy, prowadzący prace scaleniowe, określa na podstawie istniejących dokumentów (p. d § 46) części pierwotnych działów, będące w posiadaniu poszczególnych uczestników scalenia, o ile $\frac{2}{3}$ wszystkich uczestników scalenia nie zażąda szczegółowego pomiaru stanu posiadania przed scaleniem.

2) Zebrania uczestników scalenia, przewidziane w ostatnich trzech ustępach art. 28 ustawy, winny się odbywać pod przewodnictwem miejscowego naczelnika gminy (sołtysa, wójta, burmistrza) i w obecności mierniczego, prowadzącego prace scaleniowe, a uchwały winny być ujęte w protokoły i podpisane w trybie § 33.

3) Skargi na powyższe uchwały winny być składane do powiatowego urzędu ziemskiego w ciągu 14 dni od daty powzięcia uchwały; okręgowa komisja ziemska zaś winna je rozpoznać najpóźniej przy zatwierdzaniu stanu posiadania przed scaleniem (art. 31 ustawy).

§ 46. 1) Wykaz stanu (tytułów) posiadania, przewidziany w p. h art. 28 ustawy, sporządzony przez mierniczego dla każdej jednostki administracyjnej oddzielnie, winien zawierać w stosunku do każdego uczestnika scalenia:

- a) imię i nazwisko;
- b) obszary gruntów z wyszczególnieniem ich pochodzenia (ukazowe z oznaczeniem numerów tabelowych, zaserwitutowe, z podziałem wspólnot, hipoteczne i t. p.);
- c) uprawnienia i obciążenia służebnościowe i inne, tak przysługujące tym gruntom, jak i ciążące na nich;
- d) wyszczególnienie zebranych dokumentów i dowodów, stwierdzających w myśl ustępu 3 art. 31 ustawy prawo własności względnie stan posiadania tych gruntów, z oznaczeniem władzy lub osoby, która dany dokument wydała, oraz numeru i daty jego sporządzenia; odnośnie do gruntów spornych winien być wyjaśniony stan sprawy spornej z wymienieniem stron, spór wiodących, czasu trwania sporu, sądu, przed którym spór się toczy i t. p.;
- e) oznaczenie gruntów wyłączonych ze scalenia z podaniem ich posiadania i obszaru według rejestrów pomiarowych oraz powodów ich wyłączenia;
- f) ogólny obszar scalanych gruntów i ich szacunek według rejestru pomiarowo-szacunkowego.

2) Rejestry pomiarowo-szacunkowe winny być sporządzone oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej i winny zawierać nomenklatury, pochodzenie, obszar i zaklasyfikowanie poszczególnych działek oraz szacunek ogólnego obszaru gruntów każdego uczestnika scalenia w poszczególnych klasach.

§ 47. 1) Mierniczy zarządza zwołanie zebrania uczestników scalenia dla zaznajomienia ich z wynikami ustalenia stanu posiadania przed scaleniem.

2) Na zebraniu tem mierniczy odczytuje dane, dotyczące obszaru i szacunku gruntów, posiadanych przed scaleniem przez każdego z uczestników scalenia, wysłuchuje opinii zainteresowanych i na żądanie udziela im wyjaśnień. Nadto na tem zebraniu mierniczy winien ogłosić, że celem dokładniejszego zaznajomienia się wszystkich uczestników scalenia z ich stanem posiadania przed scaleniem zostaną w dniu następnym po zebraniu złożone u miejscowego sołtysa (naczelnika gminy, burmistrza) do przejrzania w ciągu 7 dni wyciągi (wykazy) ze szczegółowych rejestrów pomiarowo-szacunkowych stanu posiadania przed scaleniem i odrys kalki klasyfikacyjnej tychże gruntów lub oryginały tych dokumentów.

3) O dokonanych czynnościach i o dniu złożenia u sołtysa (naczelnika gminy, burmistrza) do przejrzania powyższych dokumentów mierniczy niezwłocznie zawiadamia powiatowy urząd ziemski.

4) Wyciągi (wykazy) ze szczegółowych rejestrów pomiarowo-szacunkowych, przeznaczone do złożenia u sołtysa na przeciąg 7 dni (p. i art. 28 ustawy), sporządza mierniczy oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej. Wyciągi (wykazy) te winny zawierać w stosunku do każdego uczestnika:

- a) imię i nazwisko;
- b) ogólne powierzchnie poszczególnych klas użytków i ich szacunek;
- c) ogólny obszar i ogólny szacunek scalanych gruntów;
- d) ogólny obszar gruntów wyłączonych ze scalenia.

5) Po upływie 7-miu dni mierniczy sporządza protokół, stwierdzający, że wyłożenie wymienionych dokumentów nastąpiło, z podaniem dat tego wyłożenia. Protokół podpisują mierniczy i sołtys (naczelnik gminy, burmistrz).

Do art. 29.

§ 48. 1) Dla przeprowadzenia klasyfikacji i oszacowania scalanych gruntów (p. d art. 28 ustawy) mierniczy, prowadzący prace scaleniowe, zwołuje komisję szacunkową w składzie, przewidzianym w art. 29 ustawy.

2) W razie nieprzybycia w oznaczonym terminie ani rzeczoznawcy, ani jego zastępcy, odnośna rada uczestników scalenia powołuje natychmiast nowego rzeczoznawcę i zastępcę.

3) Ilość wyodrębnionych przez komisję szacunkową klas z reguły nie powinna przekraczać w gruntach ornych liczby 8, a w łąkach i innych użytkach 5.

4) W celu określenia wysokości ewentualnych dopłat (ustęp 2 art. 6 ustawy) i ustalenia szacunku poszczególnych gospodarstw scalanych, ubiegających się o pomoc kredytową w myśl art. 14 ustawy, komisja szacunkowa określa cenę rynkową jednego ha

dominującej na obszarze scalenia klasy, opierając się na transakcjach, dokonanych na obszarze scalenia, lub w najbliższej okolicy w ciągu ostatnich 2-ch lat.

5) W wypadkach zaniechania pomiaru stanu posiadania przed scaleniem (art. 28 ustawy) komisja szacunkowa przeprowadzi oszacowanie tego stanu posiadania w ten sposób, aby ustalenie wartości poszczególnych skalanych gospodarstw było możliwe bez dokonywania ich pomiaru.

6) Postanowienia komisji szacunkowej przy ustalaniu poszczególnych klas użytków, ich szacowaniu i innych czynnościach zapadają zwykłą większością głosów rzeczoznawców; przy równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

7) W protokołach komisji szacunkowej, poza przebiegiem czynności i treścią zapadłych postanowień, należy zamieszczać szczegółową charakterystykę każdej wyodrębnionej klasy gruntów oraz umotywowane odrębne zdania poszczególnych członków komisji.

8) Protokoły komisji szacunkowej winny być podpisane przez członków komisji szacunkowej, biorących udział w klasyfikowaniu i szacowaniu, jak również przez specjalnych rzeczoznawców, o ile tacy byli powoływani, niezwłocznie po ukończeniu prac komisji. W razie braku któregośkolwiek z wymaganych podpisów mierniczy winien zamieścić w protokole odpowiednie wyjaśnienia.

9) W wypadkach wyjątkowych, gdy dokonanie wyborów rzeczoznawców i ich zastępców w trybie p. b art. 22 ustawy okaże się niemożliwe, może okręgowy urząd ziemski wyznaczyć ich z urzędu.

§ 49. 1) Członkowie komisji szacunkowej (rzeczoznawcy, p. b ustępu 1 art. 29 ustawy) z wyjątkiem mierniczego, prowadzącego prace scalenio- we, otrzymują za udział w czynnościach komisji szacunkowej zwrot kosztów podróży i diety według norm i zasad, ustalonych dla funkcjonariuszów państwowych IX stopnia służbowego, przyczem:

- a) za udział w czynnościach komisji wypłacane będą pełne diety, chociażby czynność łącznie z podróżą trwała mniej, niż 24 godziny;
- b) opłata za przejazd podwodami winna odpowiadać przeciętnej cenie najmu koni w danej miejscowości, co może być stwierdzone przez komisarza ziemskiego;
- c) rachunki kosztów podróży winny być składane w powiatowym urzędzie ziemskim najpóźniej w terminie 14-dniowym po ukończeniu czynności komisyjnej;
- d) wypłatę diet i kosztów podróży uskutecznią okręgowy urząd ziemski z kredytów, przeznaczonych na wykonanie scalenia, na podstawie rachunków, zaświadczonych przez mierniczego, prowadzącego prace scalenio- we, i komisarza ziemskiego.

2) Normy wynagrodzenia rzeczoznawców specjalnych będą ustalały okręgowe urzędy ziemskie.

Do art. 30.

§ 50. 1) Przy stwierdzaniu, czy dotychczasowe czynności mierniczego, wymienione w art. 28 ustawy, wykonane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami, komisarz ziemski:

- a) bada pod względem formalnym dokumenty, sporządzone przez mierniczego w toku powyższych czynności, i w razie potrzeby zarządza uzupełnienie poszczególnych dokumentów;
- b) wysłuchuje skargi na czynności mierniczego, wyszczególnione w art. 28 ustawy.

2) Z dokonanych czynności komisarz ziemski sporządza protokół, który podpisują, prócz komisarza ziemskiego, mierniczy, prowadzący prace scalenio- we, oraz obecni na zebraniu członkowie rady uczestników scalenia.

3) W razie potrzeby może powiatowy urząd ziemski przed wniesieniem wykazów stanu (tytułów) posiadania na posiedzenie okręgowej komisji ziemskiej (art. 31 ustawy) wystąpić do okręgowego urzędu ziemskiego z wnioskiem o zarządzenie sprawdzenia dokonanych pomiarów lub klasyfikacji i oszacowania gruntów.

§ 51. 1) Ustalenia tytułów własności dokonywa komisarz ziemski na podstawie wykazu stanu (tytułów) posiadania (§ 46) i zebranych dokumentów (p. h art. 28 ustawy).

2) Lista rzeczywistych właścicieli gruntów winna zawierać w stosunku do każdego właściciela powtórzenia potrzebnych danych z cz. I § 46 oraz wymienienie obecnego posiadacza danego gruntu.

Do art. 31.

§ 52. 1) Wykazy, wymienione w art. 31 ustawy, stanowią:

- a) wykaz stanu (tytułów) posiadania przed scaleniem (§ 46),
- b) lista rzeczywistych właścicieli (§ 51) oraz
- c) plany klasyfikacyjne i rejestry pomiarowo- szacunkowe (pp. c i d § 42).

2) Wysłanie powyższych wykazów do okręgowego urzędu ziemskiego nie wstrzymuje czynności przygotowawczych, dotyczących sporządzenia przez mierniczego projektu scalenia.

Do art. 32.

§ 53. 1) Wszystkie użytki, przeznaczone dla jednego uczestnika scalenia, winny być w miarę możliwości zamknięte w jednej obwodnicy.

2) Jeżeli warunki miejscowe nie pozwalają na zastosowanie tego typu kolonii, można różne użytki zamykać oddzielną obwodnicą, lecz przy zachowaniu warunku, aby poszczególne działki miały zapewniony dojazd.

3) W wypadkach wyjątkowych, usprawiedliwionych warunkami topograficznymi, stosunkami wodnymi lub właściwościami gleby, dopuszczalne jest wydzielanie poszczególnych użytków w dwóch oddzielnych działkach. Wszelkie dalsze rozdrobnienie jest niedopuszczalne bez specjalnego zezwolenia okręgowego urzędu ziemskiego.

4) Figury działek ornych winny być zbliżone w miarę możliwości do prostokątów, a długość ich nie powinna przekraczać szerokości więcej, niż dziesięciokrotnie.

5) Przy projektowaniu sieci nowych dróg na obszarze scalenio- wym należy przestrzegać następujących norm co do szerokości tych dróg łącznie z rowami:

- a) dla dróg publicznych 11—12 metrów, dla mniej ważnych 8—9 metrów;
  - b) dla dróg, służących wyłącznie dla komunikacji wewnętrznej, 5—6 metrów;
  - c) dla dróg dojazdowych do poszczególnych osiedli i parcel w miejscach, nie wymagających rowów przydrożnych, 3 metry; w miejscach zaś, wymagających rowów, 4—5 metrów.
- 6) Przy zmianie kierunku istniejących dróg państwowych i samorządowych (§ 8) utrzymuje się ich szerokość, wykazaną w planach, a w razie braku planów — istniejącą na gruncie.

Do art. art. 33 i 34.

§ 54. Mierniczy, prowadzący scalenie, wskazując poszczególnym uczestnikom scalenia działki, projektowane dla nich na skutek scalenia, winien jednocześnie uprzedzić ich, że prowizoryczne wyznaczenie projektu scalenia na gruncie nie uprawnia nikogo do objęcia w posiadanie, względnie do użytkowania, wyznaczonych działek przed wprowadzeniem w posiadanie na mocy prawomocnego orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej (p. a art. 36 ustawy), oraz że winnym niezastosowania się do powyższego grożą skutki prawne za samowolne naruszenie cudzej własności.

§ 55. 1) O dniu wyznaczenia prowizorycznego projektu na gruncie mierniczy, prowadzący prace scaleniowe, zawiadomi okręgowy urząd ziemski, który zarządzi sprawdzenie operatu pomiarowego i wykonanych na gruncie czynności pomiarowych.

2) O wynikach przeprowadzonego sprawdzenia rewident pomiarów spisuje protokół, który w odpisie wręcza mierniczemu, prowadzącemu roboty, a o wyniku rewizji niezwłocznie zawiadamia powiatowy urząd ziemski.

§ 56. Na ogólnym zebraniu uczestników scalenia, zwołanem z zachowaniem przepisów art. 51 ustawy, komisarz ziemski w obecności mierniczego, prowadzącego scalenie, komunikuje każdemu uczestnikowi scalenia obszar i szacunek wydzielonych dla niego na skutek scalenia gruntów, oraz warunki objęcia w posiadanie tych gruntów (p. b art. 32 ustawy) i wzywa każdego uczestnika scalenia do złożenia oświadczenia, czy przedstawił na zebraniu projekt przyjmuje, czy też odrzuca. Złożone w tym przedmiocie oświadczenia stron, w szczególności podane przyczyny odrzucenia projektu, winny być zaprotokółowane.

Do art. 35.

§ 57. Nadesłany operat okręgowy urząd ziemski bada pod względem prawnym i technicznym i w razie zauważenia braków zarządza jego uzupełnienie, poczem wraz ze swoją opinią wnosi na posiedzenie okręgowej komisji ziemskiej.

Do art. 36.

§ 58. Utrwalenie granic poszczególnych działek na podstawie zatwierdzonego projektu scalenia na wezwanie okręgowego urzędu ziemskiego uskutecznią mierniczy, prowadzący prace scaleniowe, zgodnie z przepisami technicznymi, obowiązującymi w tym względzie w urzędach ziemskich.

§ 59. Po zakończeniu prac nad utrwaleniem granic na gruncie zjeżdża na miejsce komisarz ziemski i na zwołanem w tym celu zebraniu ogólnem uczestników scalenia, ważnem bez względu na ilość obecnych, ogłasza zebraniem, że od tej chwili stają się posiadaczami gruntów, wydzielonych im według zatwierdzonego projektu scalenia, oraz ogłasza zarządzenie okręgowego urzędu ziemskiego o rozwiązaniu rady (rad) uczestników scalenia. Z powyższych czynności komisarz ziemski sporządza na miejscu protokół.

Do art. 39.

§ 60. 1) Uchwały o zaniechanie postępowania scaleniowego, zapadłe na ogólnym zebraniu uprawnionych uczestników scalenia, winny być podpisane przez głosujących za tem zaniechaniem, a własnoręczność podpisów winna być stwierdzona przez naczelnika gminy (wójta, sołtysa, burmistrza). Uchwały te winny być składane do powiatowego urzędu ziemskiego, który po stwierdzeniu ich prawomocności przesyła je wraz ze swoją opinią o tem, czy względy gospodarcze pozwalają na to zaniechanie, do okręgowego urzędu ziemskiego w celu wniesienia na posiedzenie okręgowej komisji ziemskiej.

2) Uchwały, uznane przez powiatowy urząd ziemski za nieprawomocne, komisarz ziemski dołącza do akt sprawy, powiadamiając zainteresowanych na piśmie za pośrednictwem urzędu gminnego o swojej decyzji.

3) Spowodowane rozpoczęciem postępowaniem rzeczywiste koszty w wysokości, określonej przez okręgowy urząd ziemski, ponoszą uczestnicy scalenia, którzy powzięli uchwałę o zaniechanie postępowania scaleniowego. Należne kwoty będą w całości wpłacone do Państwowego Banku Rolnego najpóźniej 31 października w roku następnym po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej o zaniechaniu postępowania scaleniowego. Do należności tych mają zastosowanie przepisy cz. 2 § 18 oraz §§ 19 i 20.

IV. Prawa osób trzecich.

Do art. 40.

§ 61. 1) W wypadkach, gdy poszczególne działki gruntów, należące przed scaleniem do jednego właściciela, są nierównomiernie obciążone na rzecz osób trzecich (służebności osobiste, prawa użytkowania, zastawu, najmu, dzierżawy i t. p.), komisarz ziemski przy układaniu listy uczestników scalenia w myśl § 51 winien dokładnie oznaczyć obciążenie każdej działki osobno. Od dnia wpisania ostrzeżenia (adnotacji) w myśl art. 18 ustawy właściwy urząd zawiadamiać winien powiatowy urząd ziemski o wszelkich zmianach, jakie od dnia tego zajdą w obciążeniach hipotecznych gruntów, których dotyczy ostrzeżenie (adnotacja).

2) Komisarz ziemski winien dążyć do osiągnięcia zgody pomiędzy wierzycielami hipotecznymi, których wierzycielności nierównomiernie obciążały przed scaleniem poszczególne działki jednego właściciela, aby te obciążenia mogły być zamieszczone w jednym wykazie obciążeń nowej działki tegoż właściciela w uzgodnionym przez wierzycieli porządku pierwszeństwa wpisów. Ugoda całkowita lub częściowa, po-

dana do wiadomości urzędów ziemskich przed sporządzeniem projektu scalenia, winna być zatwierdzona przez okręgową komisję ziemską i dołączona do akt scalenia jako podstawa do uregulowania hipoteki scalanych gruntów.

3) Jeżeli ugoda taka nie zostanie osiągnięta, wówczas przy ustaleniu działki, którą dany uczestnik scalenia ma otrzymać w wyniku scalenia wzamian za dawne działki, nierównomiernie obciążone na rzecz osób trzecich, należy osobno oznaczyć rozmiar gruntu wydzielonego w nowej działce wzamian za każdą z dawnych działek, nierównomiernie obciążonych na rzecz osób trzecich.

Do art. 41.

§ 62. 1) Jeżeli wdrożenie postępowania egzekucyjnego przymusowej sprzedaży dotyczy gruntów, objętych postępowaniem scaleniowym, sąd właściwy, względnie komornik sądowy, zawiadomi powiatowy urząd ziemski tak o wdrożeniu postępowania egzekucyjnego, jak i o jego wyniku.

2) Jeżeli postępowanie scaleniowe zostaje wdrożone w odniesieniu do gruntów, które są przedmiotem postępowania egzekucyjnego, to uprawomocnione orzeczenie okręgowej komisji ziemskiej (art. 18 ustawy) winno być udzielone do przejrzenia sądowi, względnie komornikowi sądowemu, który uczyni odpowiednią wzmiankę o tem w aktach postępowania egzekucyjnego.

§ 63. 1) Okręgowy urząd ziemski bezzwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzającego projekt scalenia, zawiadomi o tem sąd właściwy, względnie komornika sądowego, wymieniając sprawę egzekucyjną i dołączając odpis orzeczenia.

2) Sędzia, względnie komornik sądowy, prowadzący postępowanie egzekucyjne, poda w terminie licytacyjnym do wiadomości stan toczącego się postępowania scaleniowego, widoczny z skutecznionych w księdze wieczystej (hipotecznej) ostrzeżeń, lub według udzielonego do akt sprawy odpisu orzeczenia, zatwierdzającego projekt scalenia, a zarazem zwróci uwagę na postanowienia art. 41 ustawy o wpływie postępowania scaleniowego na tok postępowania egzekucyjnego.

3) Sąd, względnie komornik sądowy, prowadzący postępowanie egzekucyjne, na żądanie osób interesowanych ściągnie dla masy egzekucyjnej od zobowiązanego do dopłaty ustalone w postępowaniu scaleniowym dopłaty, biorąc za podstawę (tytuł) do egzekwowania tych kwot prawomocne orzeczenie okręgowej komisji ziemskiej.

§ 64. Wyrok adjudykacyjny na obszarze województw, wymienionych w § 73, uchwała przybicia targu na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego, a na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego uchwała sądu egzekucyjnego, dozwalająca przeniesienie prawa własności na rzecz nabywcy na podstawie udzielonego przybicia targu, stanowią dla nabywcy podstawę do uzyskania wobec komisarza ziemskiego dopuszczenia go na miejsce dawnego właściciela do postępowania scaleniowego i umieszczenia go w wykazie uczestników scalenia. W wy-

padkach, gdy w drodze przymusowej licytacji zmieni właściciela tylko część gruntów poszczególnego uczestnika scalenia, okoliczność tę należy uwzględnić w projekcie scalenia.

Do art. 42.

§ 65. Dzień zapisania do hipoteki ostrzeżenia (adnotacji) o wdrożeniu postępowania scaleniowego jest miarodajny dla przebiegu postępowania dobrowolnego przetargu. Od dnia tego aż do wykonania sprostowania wpisów hipotecznych (art. 45 ustawy) postępowanie dobrowolnego przetargu nie może być wszczęte, a wdrożone przedtem winien sąd wstrzymać na wniosek któregokolwiek uczestnika tego postępowania. Wznowienie wstrzymanego postępowania dobrowolnego przetargu nie może nastąpić przed dokonaniem sprostowania wpisów hipotecznych (art. 45 ustawy).

Do art. 43.

§ 66. Sąd, który prowadzi postępowanie o zniesienie współwłasności przez podział w naturze, względnie o wyznaczenie drogi koniecznej (o przyznanie prawa przechodu), winien udzielić powiatowemu urzędowi ziemskiemu pisemnego wyjaśnienia o treści i przedmiocie postępowania oraz umożliwić na jego żądanie przejrzenia aktów, które może także przesłać mu w całości do zapoznania się z ich treścią.

§ 67. 1) Komisarz ziemski winien w sprawach rozdziału współwłasności w naturze, jeżeli podział w naturze nie powoduje nadmiernego rozdrobnienia gruntów scalanych i tworzenia działek, niezdolnych do samoistnego gospodarstwa, dążyć do przeprowadzenia podziału w drodze umowy stron i wydzielania każdemu ze współwłaścicieli równoważnika ze scalanych gruntów, odpowiedniego wartości jego współwłasności, z zachowaniem terytorjalnie obowiązujących przepisów o przeniesieniu prawa własności. W tym celu na żądanie komisarza ziemskiego współwłaściciele spiszą ugode, którą komisarz ziemski podda zatwierdzeniu okręgowej komisji ziemskiej. Treść ugody może ulec zatwierdzeniu, o ile w niej współwłaściciele zgodzą się na to, aby każdemu zamiast współwłasności wydzielona została wedle przepisów o scalaniu gruntów odrębna działka gruntowa.

2) W wypadku, gdy uczestnicy współwłasności nie chcą spisać umowy na jej podział fizyczny, komisarz ziemski winien dążyć, aby za grunty należące do współwłasności wydzielona została taka działka, której podział fizyczny nie będzie wpływał ujemnie na całokształt wyników scalenia.

§ 68. W wypadku, gdy podział fizyczny powoduje nadmierne rozdrobnienie gruntów, komisarz ziemski winien to wyjaśnić stronom, zaniechać stanowczo przeprowadzania podziału fizycznego, dążyć do ugody stron na spłaty pieniężne ich udziałów współwłasności i do objęcia gruntu przez jednego ze współwłaścicieli. Ugode taką również poddać należy zatwierdzeniu okręgowej komisji ziemskiej. O ile ugoda taka nie przyjdzie do skutku przed zatwierdzeniem stanu posiadania przed scaleniem (art. 31 ustawy), komisarz ziemski pozostawi dalszy bieg sprawy do rozstrzygnięcia sądowi, dążąc do tego, aby w wyniku scalenia została wydzielona

taka działka gruntu, która mogłaby ulec podziałowi bez ujemnych skutków dla całokształtu wyniku scalenia.

§ 69. W wypadku ustanowienia służebności przeprowadzenia rurociągów (ustęp ostatni art. 43 ustawy) wyniki postępowania wraz z planem winny być udzielone mierniczemu, który je w projekcie scalenia uwzględni w taki sposób, aby przez to projektowane przy scaleniu drogi i rowy nie doznały uszkodzenia. Właściwa władza, przeprowadzająca w drodze przymusowej rzeczono służebności, wstrzyma przyznanie odszkodowania, jakie winno być przyznane tym osobom, którym obciążone służebnościami grunty przypadną na podstawie wyniku scalenia (art. 36 ustawy), do czasu zatwierdzenia projektu scalenia.

Do art. 44.

§ 70. 1) Sąd, opierając się na orzeczeniu okręgowej komisji ziemskiej o wdrożeniu postępowania scaleniowego (art. 18 ustawy), zestawia wykaz wszystkich sporów zawisłych o grunty, będące przedmiotem scalenia, i o treści i stanie każdego sporu zawiadomi powiatowy urząd ziemski. Komisarz ziemski zwróci swe starania o zawarcie ugody przede wszystkim do takich spraw, których przedmiotem sporu jest część, a nie całość gruntów danego uczestnika scalenia, podlegających scaleniu. W ugodzie oznaczenie przedmiotu (gruntu) należy poprzez dołączenie planu, względnie treść ugody ustalić ogólnikowo w formie przyznania przez pozwanego (dotychczasowego posiadacza) powodowi prawa uzyskania przy scaleniu równoważnika spornego gruntu kosztem zmniejszenia przeznaczony dla pozwanego działki, lub w formie zrzeczenia się przez powoda jego pretensji.

2) Oryginał zatwierdzonej przez okręgową komisję ziemską ugody należy dołączyć do akt scalenia, a zaświadczony odpis przesłać do akt procesowych sądowi.

V. Sprostowanie wpisów w księgach gruntowych (hipotecznych).

Do art. 45.

§ 71. 1) Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego okręgowy urząd ziemski prześle właściwemu sądowi apelacyjnemu prawomocne orzeczenie okręgowej względnie głównej komisji ziemskiej, zatwierdzające projekt scalenia, z dołączeniem zaświadczonych odpisów niezbędnych dokumentów, sporządzonych w toku postępowania scaleniowego (art. art. 40, 43 i 44 ustawy), bądź złożonych przez strony (uczestników scalenia), oraz dokumentów, wymienionych w pp. 1, 2 i 3 § 91 rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21 maja 1916 r. (austr. Dz. U. № 148). Projekt karty posiadania (p. 3 § 91 austr. rozp. z dnia 21 maja 1916 r.) winien być sporządzony w ten sposób, aby grunty jednego właściciela były pomieszczone w jednym wykazie hipotecznym, o ile nie stoi temu na przeszkodzie ich nierównomierne obciążenie (§ 61 nin. rozp.). Sąd apelacyjny powożmie decyzję w myśl § 94 austr. rozporządzenia z dnia 21 maja 1916 r. i prześle akty włas-

ciwemu sądowi celem sprostowania księgi gruntowej lub założenia jej na nowo, stosownie do powyższej decyzji.

2) Sprostowanie lub założenie na nowo ksiąg gruntowych lub części księgi gruntowej nastąpi przy zastosowaniu przepisów ustawy z dnia 11 grudnia 1906 roku o sprostowaniu ksiąg gruntowych (austr. Dz. P. № 246) na podstawie dostarczonych aktów.

§ 72. Na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego okręgowy urząd ziemski wezwie właściwy sąd do sprostowania księgi gruntowej. Do wezwania tego należy dołączyć urzędownie zaświadczone: orzeczenie prawomocne okręgowej względnie głównej komisji ziemskiej, zatwierdzające projekt scalenia, wraz z kopją planu i rejestrów pomiarowych, oraz odpisy niezbędnych dokumentów, sporządzonych w toku postępowania scaleniowego (art. 40, 43 i 44 ustawy), bądź złożonych przez strony (uczestników scalenia). Wezwanie to wykonywa sąd w myśl § 39 niemieckiej ordynacji hipotecznej.

§ 73. Na obszarze województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, nowogródzkiego, poleskiego, warszawskiego, wileńskiego i wołyńskiego szczególnie do tego upoważniony pełnomocnik okręgowego urzędu ziemskiego składa pisarzowi hipotecznemu dokumenty, w poprzednim paragrafie (§ 72) wymienione, oraz pełnomocnictwo i zeznaje wnioski o sprostowanie księgi lub akt hipotecznych zgodnie z wynikami scalenia, tudzież projektuje treści do wykazu hipotecznego.

§ 74. Jeżeli przedmiotem postępowania scaleniowego były równocześnie nie tylko grunty, mające urządzoną hipotekę, ale i takie, dla których księgi lub akty hipoteczne dotychczas założone nie były, należy w dotychczasowej księdze lub aktach hipotecznych zamieścić wzmiankę, jakie wpisy i obciążenia mają być przeniesione do księgi lub akt hipotecznych gruntów, nie mających dotąd urządzonyj hipoteki, przy wywołaniu ich do regulacji pierwiastkowej z tem zastrzeżeniem, że przeniesieniu ulegną również wszelkie późniejsze zmiany w tych obciążeniach i wpisach. Wzmianka ta będzie wykreślona na jednostronny wniosek pełnomocnika okręgowego urzędu ziemskiego po hipotecznem uregulowaniu takiej nieruchomości.

Do art. 46.

§ 75. 1) Postanowienia art. 46 mają zastosowanie na obszarze b. Królestwa Polskiego i okręgu sądowego białostockiego. Na pozostałym obszarze byłej dzielnicy rosyjskiej postanowienia art. 46 ustawy będą miały zastosowanie po wprowadzeniu na tym obszarze powiatowych wydziałów hipotecznych.

2) Wywołanie do regulacji pierwiastkowej następuje przed właściwym pisarzem hipotecznym na wniosek bądź strony interesowanej, bądź pełnomocnika okręgowego urzędu ziemskiego.

3) Termin trzymiesięczny do regulacji liczy się od daty obwieszczenia (ustęp 2 art. 46 ustawy).

§ 76. 1) W wypadku, przewidzianym w § 74, pełnomocnik okręgowego urzędu ziemskiego zeznawniosek i zaprojektuje treści do wykazu hipotecznego nowozakładanej księgi hipotecznej w przedmiocie

wpisu ścieńnię, podlegających wykreśleniu z wykazu dawnej księgi hipotecznej.

2) Obwieszczeń (ustęp 2 art. 46 ustawy) dokona pisarz hipoteczny.

§ 77. Po zeznaniu protokołu wywołania gruntów do pierwiastkowej regulacji hipotecznej okręgowy urząd ziemski zarządzi ogłoszenie tego wywołania przez właściwego sołtysa na zebraniu gromadzkim jednostki, względnie jednostek administracyjnych, czyli w każdej wsi, objętej scaleniem, dążąc, aby przy tem ogłoszeniu interesowani powiadomieni byli o terminie wyznaczonym do pierwiastkowej regulacji.

Do art. 47.

§ 78. 1) O dokonaniu wpisów w księgach wieczystych (hipotecznych), zgodnie z wynikami przeprowadzonego scalenia gruntów, sądy, względnie wydziały hipoteczne, zawiadomią właścicieli, wierzycieli hipotecznych i wszystkie osoby, na rzecz których zapisane są pewne prawa, w wykazach hipotecznych czy to ksiąg sprostowaniu uległych, czy wywołanych do regulacji pierwiastkowej.

2) Wierzyciele hipoteczni, zabezpieczeni na nieruchomościach, objętych postępowaniem scaleniowym, mogą w ciągu dni 14 od dnia doręczenia im zawiadomienia o sprostowaniu wpisu zwrócić się do sądu, właściwego do przeprowadzenia sprzedaży przymusowej danej nieruchomości, z wnioskiem o wydzielenie na poczet ich należności i ściągnięcie tych sum, które właściciel ma przyznane orzeczeniem okręgowej komisji ziemskiej tytułem dopłaty dla wyrównania wartości działki, wydzielonej mu przy scalaniu. Sąd przeprowadzi rozdział ściągniętych dopłat według przepisów o podziale ceny, osiągniętej przy sprzedaży nieruchomości przez licytację.

Do art. 48

§ 79. 1) Należitości pisarzy hipotecznych, związane z wykonaniem sprostowania wpisów hipotecznych oraz pierwiastkową regulacją hipoteczną (ustęp 2 art. 48 ustawy), pokrywać będą właściwe okręgowe urzędy ziemskie z kredytów na wykonanie scalenia, na podstawie wykazów opłat, składanych w tym celu przez pisarzy hipotecznych.

2) Przy wnioskach o wywołanie nieruchomości do pierwiastkowej regulacji hipotecznej, okręgowe urzędy ziemskie, na żądanie pisarzy hipotecznych, udzielają im odpowiednich zaliczek na pokrycie kosztów związanych z założeniem nowych ksiąg hipotecznych.

§ 80. Wszelkie ugody, zawarte i zatwierdzone w trybie art. 9 i 44 ustawy, oraz umowy, zawarte w myśl art. 22 ustawy przez radę uczestników scalenia i zatwierdzone w trybie końcowego ustępu art. 22 ustawy, względnie zaakceptowane w myśl p. a cz. 2 § 37, oraz umowy, zawarte w myśl art. 23 przez okręgowy urząd ziemski z miernicznymi, jak również przedwstępne umowy w sprawie nabycia gruntów przez uczestników scalenia w toku postępowania scaleniowego, zawarte w myśl ust. 2 art. 14 ustawy i p. g art. 7 ustawy, winny być zaopatrzone przez okręgowy urząd ziemski klauzulą, stwierdzającą, że zawarte zostały w toku postępowania sca-

leniowego, względnie na jego podstawie, i że w myśl art. 48 ustawy wolne są od opłat skarbowych.

VI. Przepisy przejściowe.

Do art. 50.

§ 81. Sprawy scaleniowe, w których nie zapadły decyzje przedstanowcze okręgowej komisji ziemskiej, lecz zostały powzięte uchwały ostateczne, których prawomocność została należycie stwierdzona, będą kończone według przepisów, na podstawie których sprawy te zostały doprowadzone do uchwały ostatecznej, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w p. p. a, b i c art. 50 ustawy.

§ 82. Jako akta postępowania scaleniowego w rozumieniu przepisów, zawartych w p. p. a, b i c art. 50 ustawy, należy uważać takie akta, które obejmują całokształt dokonanego scalenia.

§ 83. 1) W sprawach scaleniowych, w których zapadły decyzje przedstanowcze, lub w których zostały powzięte uchwały ostateczne, wysokość opłat za techniczne wykonanie scalenia ze sporządzeniem operatu pomiarowego wynosić będzie:

- a) z pomiarem stanu posiadania przed scaleniem po 10 zł. z 1 ha gruntów mierzonych;
- b) bez pomiaru stanu posiadania przed scaleniem po 7 zł. z 1 ha gruntów mierzonych.

2) Sumy, wpłacone przed dniem 1 stycznia 1923 r. na poczet opłat za powyższe prace scaleniowe, będą zaliczone jako odpowiednia procentowa część należności według norm, obowiązujących w czasie ich uiszczenia. Do pozostałej procentowej części należności będą stosowane wyżej wymienione normy.

3) Sumy, wydane w związku ze scaleniem w powyższych sprawach na ekspertyzy meljoracyjne, najem robotników, kupno materiałów i t. p., a nie pobrane dotychczas przez urzędy ziemskie od zainteresowanych uczestników scalenia, będą przerachowane na zasadach, wyszczególnionych w § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatnoprawnych (Dz. U. R. P. № 42 poz. 441).

§ 84. Należności, przewidziane w poprzednim paragrafie, na które nakazy płatnicze uprawomocniły się, względnie uprawomocnią się w ciągu 14 dni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia, będą pobrane w trybie przewidzianym w cz. cz. 4 i 5 § 21.

§ 85. Należności, przewidziane w § 83, na które nakazy płatnicze nie zostały wysłane, lub wysłane nakazy zostały uchylone, będą ustalone i pobrane w trybie, przewidzianym w §§ 15—20 i cz. 3 § 21.

§ 86. Z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy w przedmiotach, unormowanych niniejszym rozporządzeniem. W szczególności tracą moc rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. № 26 poz. 266), z dnia 24 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. № 55 poz. 550) oraz z dnia 21 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. № 46 poz. 318).

Kierownik Ministerstwa Reform Rolnych: *J. Radwan*
Minister Sprawiedliwości: *Dr. S. Piechocki*